Dosarul nr.5r- 559/2025
4-25016304-12-5r-07022025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

15.05.2025
mun. Chişinău
Judecătoria
Chişinău (*sediul Buiucani*)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, Judecător
Elena Ungureanu
Grefier
Claudia Gaidanov

examinând în ședința de judecată publică cauza contravențională privind contestația înaintată de către ***Frunze Aurelia*** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a Deciziei de sancționare nr.2 din 03.01.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul CNA, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional,
-

A C O N S T A T A T:

Prin Decizia nr. 2 din 03.01.2025, emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 471747 din 25.10.2024, Frunze Aurelia a fost recunoscută vinovată și sancționată cu amendă în mărime de 500 u.c., pentru

comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) din Codul contravențional, și anume pentru faptul că: „ la începutul lunii septembrie 2024 , Frunze Aurelia a primit bunuri (sume bănești)pentru sine, în scopul exerciării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor”.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia asupra cauzei contravenționale menționate, prin contestația depusă la 29.01.2025, Frunze Aurelia a solicitat repunerea în termen a contestației, anularea Deciziei nr. 2 din 03.01.2025, emisă în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 471747 din 25.10.2024, cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenției.

În motivarea contestației, a indicat că, interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale este interzis. Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice și lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante. La aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției , de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante sau agravante.

Astfel, susține contestatara că, a fost sancționată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, fapt ce constituie temei de

încetare a procesului contravențional din ilipsa faptului contravenției.

Potrivit art.374 Cod contravențional, agentul constatator era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, dar s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

Menționează autorul contestației că, a semnat un acord de colaborare, fără să înțeleagă însemnătatea acelui act procesual, din motiv că nu cunoaște grafia latină și nu a putut înțelege conținutul actelor semnate la IP Nisporeni și la centrul Național Anticorupție.

La fel, menționează contestatara că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei se menţionează precum că ea ar fi primit bani pentru a vota un anumit candidat. În acelaşi timp, nu este anexată nici o probă care ar demonstra acest fapt, în afară de faptul existenţei unei tranzacții financiare care nu are nici o legătură cu procesul electoral şi faptul prezenței sale la o adunare a cetăţenilor cu un deputat în Parlament.

Totodată, reiterează că în procesul- verbal nu sunt făcute menţiuni despre utilizarea cărorva mijloace tehnice speciale de constatare şi nici despre existenţa la acesta a careva probe care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate. Respectiv, această omisiune ridică dubii referitoare la

respectarea în speţă, a prevederilor art.425 şi 442 alin. (1) CC, ori în situaţia, respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul-verbal contravenţional, fapt ce contravine prevederilor legale, iar potrivit art. 445 alin. (2) CCod contravențional, determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

Reiterează contestatara că, este cetăţean liber cu toate drepturile civile și constituționale garantate, a participat la diverse întruniri şi adunări ale cetățenilor luând act de dreptul său la libertatea de opinie, libertate de asociere și întrunire. La aceste adunări s-au discutat probleme de ordin politic, social şi economic. Dat fiind că era perioadă electorală, evident că au fost discutate probleme de ordin electoral. Faptul că la astfel de adunări se fac îndemnuri electorale consideră că este ceva normal într-o societate democratică. Astfel de îndemnuri electorale şi politice sunt auzite de peste tot şi la orice adunare în perioada electorală.

Petenta respinge categoric acuzaţiile că ar fi primit bunuri materiale pentru a vota cu cineva sau într-un mod anumit la referendumul republican, acestea fiind acuzaţii nefondate şi neprobate, care se bazează pe presupuneri şi interpretări, abuzive ale legii, fiind audiată prin amenințări că poate purta răspunderea penală, fiind privată de posibilitatea de a-şi angaja avocat şi a fi asistată de către un avocat.

Agentul constatator a dedus abuziv că contestatara ar fi primit ilegal bunuri pentru a vota într-un anumit mod. Este o invenţie care nu este probată cu nimic.

Consideră autorul contestație că, agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu grave erori, or, nu sunt prezenţi indicii calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 47^1 Cod contravenţional. Agentul constatator nu a indicat circumstanțe importante pentru stabilirea faptelor, nu a demonstrat cum ea personal și prin ce modalitate a pretins bani pentru a-și exercita votul. La fel, nu a indicat un element esențial al contravenției și anume cine este acel alegător concret care i-a transmis banii or, norma materială prevede expres că pentru existența faptei bunurile sau banii trebuie sa fie transmiși de un alegător. În cazul descris nu există niciun alegător. Respectiv, agentul constatator nu a stabilit corect circumstanțele, nu a stabilit corect contextul și nu a demonstrat așa-zisul scop de pretindere și primire de bunuri necuvenite pentru exercitarea unui drept electoral.

Menționează contestatara că, nu a avut posibilitate să se apere efectiv de acuzațiile absurde, iar agentul constatator nici nu i-a acordat posibilitate de a oferi explicații, de a prezenta acte și să fie asistată de un avocat.

Totodată, contestatara a solicitat repunerea întermen a contestației din motiv că nu cunoaște grafia latină, nu i s-a explicat că decizia de sancționare poate fi contestată în instanță.

În ședința de judecată, contestatara *Aurelia Frunze fiind legal citată* ***fapt confirmat prin avizul d erecepție DS8021067828AS- care a fost recepționat***, nu s-a prezentat, nu a anunțat motivele neprezentării și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa ***(f.d.35).***

În context, instanța menționează că, contestatarul a fost cel care a inițiat procesul de judecată prin depunerea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, prin urmare, contestatarul având calitatea de participant la proces, care cunoștea despre faptul desfășurării unui proces în care este vizat, era obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și etapa examinării contestației sale. Or, în conformitate cu practica CtEDO, partea, care cunoaște despre faptul desfășurării unui proces ce o vizează, este obligată de sine stătător să se intereseze de mersul procesului şi examinarea cauzei în lipsa acesteia nu va constitui o încălcare a art. 6 CoEDO (hotărârile CtEDO *Avramenco vs Moldova* şi *Ponomaryov vs Ucraina*).

Astfel, ţinând cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării drepturilor părților de a se prezenta la şedinţa de judecată, instanța conform art.455 alin.(3) Cod contravenţional, a dispus examinarea cauzei în lipsa contestatarului, procedura citării legale fiind respectată.

În ședința de judecată, reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator, din cadrul CNA, Cociorva Lilia, în ședința de judecată a solicitat respingerea contestației ca tardivă, menționând că nu sunt temeiuri de repunere în

termen, or, procesul-verbal și decizia de sancționare au fost întocmite în prezența persoanei. În cazul în care instanța va repune în termen contestația, solicită respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, cu menținerea în vigoare a procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei asupra cauzei contravenționale.

Audiind reprezentantul agentului constatator, studiind materialele dosarului, verificând argumentele invocate în contestaţie în raport cu probele prezentate, instanţa de judecată consideră următoarele.

Instanța de judecată fiind investită cu soluționarea contestației, verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la constatare și deciziei de sancționare.

În conformitate cu art.448 alin.(1) Cod contravenţional, contravenientul, este în drept să conteste decizia emisă de către agentul constatator în cazul în care nu este de acord cu aceasta sau dacă ea a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de cod. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator **este de 15 zile** de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă, în condițiile art.447^1 alin.(8).

Dat fiind faptul că, potrivit procesului-verbal și deciziei de sancționare, Frunze Aurelia a fost prezentă la momentul examinării cauzei contravenționale, instanța menționează că termenul de 15 zile se calculează de la data înmânării copiei de

pe decizia de sancționare contravențională, adică din data de 03.01.2025.

Verificând respectarea termenului de depunere a contestației, instanța reține că aceasta a fost înaintată la data de 24.01.2025, fapt confirmat prin aplicarea ștampilei de pe plic ***(f.d.12).***

Astfel, în ceea ce privește termenul de introducere a contestației, instanța constată că contestația contravențională înaintată la data de 24.01.2025 ***(f.d.5-11)*** este introdusă tardiv.

Instanţa reţine că, în sensul garantării dreptului la un proces echitabil sub aspectul rezonabilităţii procedurilor, Curtea Europeană acţionează pe calea celor două drepturi procedurale mai sus menţionate, transformând astfel art.6 §.1 şi art.13 atât în resorturi juridice la care orice persoană poate recurge în vederea apărării drepturilor sale cât şi în veritabile instrumente de măsurare a nivelului de eficienţă a sistemelor judiciare ale statelor parte la Convenţie. Garanţiile respective, prevăzute de legea internă a statului, constituie un echilibru în cadrul desfăşurării unui proces penal contradictoriu.

Astfel, rezonabilitatea duratei procedurilor judiciare nu poate fi apreciată in abstracto, mecanic, ci trebuie realizată în fiecare cauză în parte, în funcţie de circumstanţele sale concrete (cauza Tudorache c.României, hotărâre din 29 septembrie 2005). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a trasat pe tărâmul art. 6 paragraful 1 din Convenţie o serie de linii directoare, indicând astfel criteriile ce trebuie avute în vedere în aprecierea caracterului rezonabil al duratei în funcţie

de complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului şi al autorităţilor.

În acest sens, aprecierea trebuie să ia în calcul „justul echilibru” ce trebuie menţinut între exigenţa celerităţii procedurilor judecătoreşti şi principiul general al unei bune administrări a justiţiei, în egală măsură consacrat de art. 6.(C.P. şi alţii c. Franţei, hotărâre din 1 august 2000).

Curtea s-a expus referitor la examinarea mai multor cereri peste termen, ca în cauza Ruiz Torija v. Spania (citata supra, §§ 29 si 30) Curtea a constatat ca omisiunea instantei judecatoresti naționale de a examina afirmația reclamantului, potrivit caruia termenul de prescriptie al acțiunii judiciare intentate împotriva sa era expirat, a constiruit o încălcare al articolului 6 din Conventie. Omisiuni similare ale instanțelor judecatorești de a motiva suficient hotărîrile sale și care au constituit încalcări ale articolului 6 din Convenție au fost constatate în hotărîrile Hiro Balani (citata supra, §§ 27 51 28), Suominen v. Finlanda (nr. 37801/97, §§ 34-38, 1 iulie 2003), Salov v. Ucraina (nr. 65518/01, § 92, CEDO 2005-... (extrase), Popov v. Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, §§ 49-54, 6 decembrie 2005), Melnic v. Moldova (nr. 6923/03, §§ 39-44, 14 noiembrie 2006).

În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

În şedinţa de judecată, cu certitudine s-a constatat faptul că, contestatarul a depăşit termenul prevăzut de art.448 alin.(1) Cod contravenţional.

Față de concluzia la care a ajuns, instanța nu va mai analiza procesul-verbal cu privire la contravenție, nici sub aspectul legalității și nici sub cel al temeiniciei sale.

Instanța respinge ca neîntemeiat argumentul contestatarei precum că ultima nu cunoaște grafia latină, și nu i s-a explicat dreptul de a contesta procesul-verbal și decizia de sancționare. Or, instanța conchide că, contestatara nu a înaintat obiecții nici la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nici la emiterea deciziei de sancționare și a semnat la **rubrica „19 ”** pentru faptul că i s-au adus la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art.34, 378, 384, 387 și **448** Cod contravențional ***(f.d. 23, 13).***

Totodată, instanța reține că, contestația a fost întocmită în grafia latină, respectiv alegația contestatarei că nu ar fi înțeles că poate contesta decizia de sancționare în instanța de judecată, nu poate fi reținută de către instanță.

Ţinând cont de cele expuse, instanța va constata ca fiind tardiv introdusă contestația formulată, totodată, instanţa nu a stabilit careva circumstanţe ce ar justifica omiterea termenului de atac şi posibilitatea repunerii în termen.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile art.448 și art.462-463 Cod contravenţional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca fiind tardivă contestația înaintată de către ***Frunze Aurelia*** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a Deciziei de sancționare nr.2 din 03.01.2025, emisă de către agentul constatator din cadrul CNA, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător
Elena Ungureanu